

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. IV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. IV-510 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS PIRMOJI

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA

A K T A S

2019-03-12 Nr. KPD-RM-2819

data

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2018-05-07 įsakymu Nr. Į-129

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, s u s i d e d a n t i i š
pirmininko (-ės)

Romo Pakalnio

ir narių:

(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

**Eligijaus Juvencijaus Morkūno, Ilonos Vaškevičiūtės, Rasos Butvilaitės-Petrauskienės,
Audronės Šolienės, Inesos Alistratovaitės-Kurtinaitienės, Auksės Kaladžinskaitės,**

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kablelį)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005-04-15 įsakymu Nr. IV-149

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kablelį)

n u s t a t o, kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybių registre (toliau – Registras) kaip:

- pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)
 kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai
 kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra: vieta statinys kitas nekilnojamasis daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplekso dalys:

Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso senosios kapinės (39188; 1);
Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso knygininko Karlo Vilhelmo Sekunos
kapas (16693; 2);
Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso knygų leidėjų Fridricho Adolfo Stahl ir
Johanes Marijos Stahl kapas (16694; 3);

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataškį)

4. Vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių kompleksas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

kompleksas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adreso objektą:

Tilžės g.

(gatvės pavadinimas ir jos tipas)
(g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)

(pastato) (Nr.)

(korpuso) (Nr.)

Šilutė (m.)

(gyvenamoji vietovė ir jos tipas)
(vs., k., gelež. st., mstl., m.)

Šilutės sen.

(seniūnija)

Šilutės rajono sav.

(savivaldybė ir jos tipas)
(r., m., sav.)

7. Vertybės (1832 m. - XX a. vid.;) vertingosios savybės yra:

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (kalvelė; auga medžiai, krūmai, išlikę betono apvadų, betono, granito antkapiniai paminklai, paminklų fragmentai, nulaužtų kryžių fragmentai, metalinių tvorelių fragmentai, P dalyje stovi 1907 m. pastatyta kapinių koplyčia, kapinių būklė patenkinama; TRP Nr. 1; IKONOGR Nr. 1-2; FF Nr. 1-89; 2015 m.);

7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - **Šilutės miesto istorinė dalis (u.k.12331)** (-; -; TRP; 2019 m.);

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **kapinės įsteigtos 1832 m. Kapinių teritorijai būdingas gana taisyklingas išplanavimas. Ji padalinta į keletą pagrindinių kvartalų, kurie suskaidyti į dar smulkesnius kvartalus. Juos skiria visomis keturiomis kryptimis einantys natūralaus grunto takai. Stichiškas laidojimo pobūdis ryškus pietiniame kapinių ruože, kur laidota vėliausiai - pokaryje, nesilaikant įprastos planinės struktūros. Kapinėse daugiausia laidoti Šilutės evangelikų-liuteronų tikėjimo lietuvių, vokiečių kilmės gyventojai. Kol nebuvo įrengtos atskiros katalikų kapinės, iki 1860 m. čia galėjo būti laidojami ir katalikų konfesijos asmenys. Vėliau, XX a. pr., suderinus su evangelikų dvasininkais, laidoti rusai stačiatikiai, sentikiai. Antrojo pasaulinio karo metais kapinėse buvo laidojami kare žuvę kariai iš Šilutės miesto bei apylinkių. Buvo suformuotas netgi vadinamas Didvyrių kapinių kvartalas. Sovietmečiu šios kareivių kapavietės buvo sunaikintos. Kapinėse būta nemažai šeimyninių kapaviečių su palaidojimais rūsiuose. Iš mažosios architektūros pavyzdžių būtina paminėti antkapinius paminklus ir kapaviečių aptvarus, kurie iš dalies rodė mirusiojo socialinę-materialinę padėtį. Kapinėse vyravo lieti neogotikinio stiliaus kryžiai su minimalistiniais dekoru elementais. Taip pat būta nedidelių lauko akmens antkapinių paminklų, cementinių horizontalių plokščių. Kalto metalo tvorelėmis daugiausia buvo aptvertos šeimyninės kapavietės. Dauguma šių metalinių aptvarų turėjo vienvėrius arba dvivėrius vartelius su spynomis. Vyravo nuo paprastų, klasikinių iki sudėtingų augalinių tvorelių puošybos elementų. Dekorą motyvai kiekvienos kapavietės skirtingi, nesikartojantys. 1898 m. kapinės aptvertos metaline tvora. 1907 m. kapinėse pastatyta mūrinė šarvojimo koplyčia, kuri išliko iki**

šių dienų. Žinių apie koplyčios projekto autorių, statybos darbų eigą, vidaus įrangą nėra. Žinoma, kad ant stogo buvo kryžius, virš durų buvusios graikiškos raidės - α ir Ω (alfa ir omega), o ant šoninių fasadų įrašai vokiečių kalba: Palaiminti mirę Viešpatyje bei Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Viduje buvo altorius. Visi šie elementai pašalinti darant koplyčios remontą 1967 m., kai ją nesėkmingai bandyta pritaikyti šarvojimo salės poreikiams. Kapinės uždarytos 1962 m. Sovietmečiu kapinės buvo smarkiai suniokotos - neliko nepažeistos nė vienos kapavietės, dauguma mažosios architektūros elementų - metaliniai kryžiai, tvorelės ir kt. - buvo panaudotas kaip metalo laužas. Daugelis kapaviečių rūšių perdengimų įlaužta, atsiradusios angos užpiltos šiukšlėmis. Paminėtinos kapinėse esamos ir buvusios asmenų, jų šeimos narių, giminių kapavietės: rašytojo Hermano Zudermano (Sudermann) tėvų, Verdainės kunigo Dovydo Jonatano Naugardo (David Jonathan Naugardt), apskrities tarybos ir komisijos nario Ernsto Heinricho Berbomo (Beerbohm), dvarininko Arčibaldo Simpsono (Archibald Simpson), Rusnės teismo aktuarijaus dukters Luizos Šimelfenig (Louise Schimmelfennig), arklių pirklio Adalberto Ritens (Rittens), apskrities teismo sekretoriaus Karlo Henico (Carl Hennitz), Gumbinės apskrities gydytojo Frico Gebhardo (Fritz Gebhard), teismo tarėjo Oto Hofmano (Otto Hoffmann), Verdainės malūnininko J. Gailiaus (Gailus), ligoninės gydytojo M. Osvaldo (Oswald), raštininko, privačios bibliotekos savininko R. Tobyno (R. Tobien), prekybininkų Šimkaus (Schimkus), Jakomaičio (Jacomeit), mėsaininko Šidlovskio (Schidlowsky) ir kt.

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fiksaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataškį)

(Tarybos akto, kuriuo anksčiau nustatytos vertingosios savybės ir apibrėžtos teritorijos ribos, data ir Nr.*)

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplekso teritorijoje yra:

(komplekso teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(į vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus

☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Dailės	☒ lemiantis reikšmingumą	☒ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekvienam pobūdžiui tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

nacionalinis regioninis vietinis

(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tikslumas (cm)	X (abscisė)	Y (ordinatė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	340472,22	6137584,78	kv6	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	340513,36	6137541,87	kv6	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	340545,45	6137518,99	kv6	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	340559,63	6137512,33	kv6	
4-5	-	-	-	-		

5	K	20	340690,70	6137423,32	kv6	
5-6	-	-	-	-		
6	K	20	340699,06	6137434,67	kv6	
6-7	-	-	-	-		
7	K	20	340743,44	6137403,86	kv6	
7-8	-	-	-	-		
8	K	20	340772,25	6137352,53	kv6	
8-9	-	-	-	-		
9	K	20	340777,15	6137324,69	kv6	
9-10	-	-	-	-		
10	K	20	340785,58	6137304,99	kv6	
10-11	-	-	-	-		
11	K	20	340787,65	6137292,45	kv6	
11-12	-	-	-	-		
12	K	20	340787,59	6137291,59	kv6	
12-13	-	-	-	-		
13	K	20	340786,30	6137291,55	kv6	
13-14	-	-	-	-		
14	K	20	340673,51	6137269,26	kv6	
14-15	-	-	-	-		
15	K	20	340669,64	6137268,55	kv6	
15-16	-	-	-	-		
16	K	20	340604,87	6137255,26	kv6	
16-17	-	-	-	-		
17	K	20	340596,29	6137271,28	kv6	
17-18	-	-	-	-		
18	K	20	340582,10	6137302,78	kv6	
18-19	-	-	-	-		
19	K	20	340541,56	6137386,59	kv6	
19-20	-	-	-	-		
20	K	20	340451,88	6137567,05	kv6	
20-21	-	-	-	-		
21	K	20	340472,22	6137584,78	kv6	
21-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

45470,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

[] apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

[] vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

0 kv. m

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

14.

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti ar inicijuoti skelbti saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. KAUNAS, Domas. Sekunnų spaustuvė (Sekundų spaustuvė). Iš Visuotinė lietuvių enciklopedija. Vilnius, 2012, t. 21, p. 398.

15.2. Kultūros vertybės byla, IV 936. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka.

15.3. Kultūros vertybės byla, IV 937. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka.

15.4. Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų sąrašas. Vilnius, 1993, p. 167.

15.5. Sekunna Karl Wilhelm. Iš Mažosios Lietuvos enciklopedija. Vilnius, 2009, t. 4, p. 215.

15.6. Stahl Friedrich Adolf. Iš Mažosios Lietuvos enciklopedija. Vilnius, 2009, t. 4, p. 317.

15.7. VALANČIŪTĖ, Janina. Šilutės miesto evangelikų kapinių istoriniai tyrimai. Klaipėda, 1990. Šilutės m. savivaldybė.

15.8. Darius Barasa Senosios miesto kapinės – vertinga architektūrinio, kultūrinio, istorinio paveldo dalis <http://silaine.lt/silaine/senosios-miesto-kapines-vertinga-architekturinio-kulturinio-istorinio-paveldo-dalis/> (žiūrėta 2019-03-06).

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

☒	n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.	
☒	n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys	39187
(kodas)
☐	n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona	(kodas)
☐	n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma	

PRIDEDAMA:

1. Fotofiksacija, 89 nuotraukos, 89 lapai.
2. Apibrėžtų teritorijos ribų planas, 2 lapai.
3. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas, 4 lapai.
4. 1995 m. Kapų (palaidoti: Klaipėdos krašto knyginkas Karlas Sekuna (1833 – 1908) Mažosios Lietuvos knyginkai R. Adolfas (1848 – 1905) ir Marija Štalai) - vietinės reikšmės istorijos paminklų (IV 936) ir (IV 937) ir Šilutės buv. Dujų saugyklos – Naujai išaiškinamo istorijos ir kultūros paminklo (IP 2524 / 1-3 / AtJ) teritorijų ir apsaugos zonų planas, 1 lapas.
5. Ikonografija, 6 lapai.

Pirmininkas

Romas Pakalnis

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ribos nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicijuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais

1 priedas
(Nr.)

Į KOMPLEKSĄ ĮEINANČIO OBJEKTO DUOMENYS

1. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas su vardu ir vardais:

Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso senosios kapinės

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

2. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas:

senosios kapinės

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

3. Į kompleksą įeinantis objektas yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

Tilžės g.

(gatvės pavadinimas ir jos tipas)
(g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)

(pastato) (Nr.)

(korpuso)
(Nr.)

Šilutė (m.)

(gyvenamoji vietovė ir jos tipas)
(vs., k., gelež. st., mstl., m.)

Šilutės sen.

(seniūnija)

Šilutės rajono sav.

(savivaldybė ir jos tipas)
(r., m., sav.)

4. Į kompleksą įeinantis objektas yra: vieta statinys kitas nekilnojamas daiktas

(pažymėti tik vieną)

5. Į kompleksą įeinančio objekto (1832 m. - XX a. vid.;) vertingosios savybės yra:

5.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - **Elske Jankus antkapis, kurį sudaro lieto-kalto metalo tvorelė ir lieto metalo antkapinis kryžius, įtvirtintas į tašyto granito postamentą su kryžmoje iš abiejų pusių išlietais įrašais vokiečių kalba: „Hier ruhet / in Gott / ELSKE TENNIGKEIT / geb. JANKUS / *22. Febr.1846. / †29.Dezbr.1903.“, „Ruhe in Frieden!“ (įrašas sunkiai įskaitomas; būklė patenkinama; TRP Nr. 4; FF Nr. 52-59; 2019 m.); Tupait šeimos lieto metalo antkapinis kryžius, įtvirtintas į tašyto granito postamentą su kryžmoje iš abiejų pusių išlietais įrašais vokiečių kalba: „Maria Tupait Chr. Tupait. / geb.d.17.Nov.1854 geb.d.18.Jan.1856. / gest. gest.d.18April1908.“, „Ruhe in Frieden!“ (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 5; FF Nr. 61-64; 2019 m.); George Heinrich Rupel lieto metalo antkapinis kryžius, įtvirtintas į tašyto granito postamentą su kryžmoje išlietu įrašu vokiečių kalba: „Hier / ruhet / in Gott / GEORGE HEINRICH RUPPEL / geb: d. 4 Februar 1798, / gest. d. 20 December 1855.“ (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 6; FF Nr. 66-68; 2019 m.); lieto metalo antkapinis kryžius, įtvirtintas į tašyto granito postamentą su kryžmoje iš abiejų pusių išlietais įrašais vokiečių kalba: „Ruhe Sanft“ (įrašai kai kur neįskaitomi; būklė patenkinama; TRP Nr. 7; FF Nr. 69-73; 2019 m.); A. Graf lieto metalo antkapinis kryžius, įtvirtintas į tašyto granito postamentą su kryžmoje išlietu įrašu vokiečių kalba: „... Gräbt geb. Naugardt / geb. d. 11 Marz 1809, / gest. d. 30 ... 1851“ (įrašai sunkiai įskaitomi, kai kur neįskaitomi; būklė patenkinama; TRP Nr. 8; FF Nr. 74-77; 2019 m.); Johanes Schirman lieto metalo antkapinis kryžius su kryžmoje iš abiejų pusių išlietais įrašais vokiečių kalba: „JOHANNA SCHIRRMANN geb. HENNIG / geb. d. 28 Juni 1819, gest. d. 24 Juli 1878.“, „Wir sehen uns wieder!“ (įbestas į žemę; būklė patenkinama; FF Nr. 39-42; 2019 m.); Evaldo Setegast lieto metalo antkapinis kryžius, su kryžmoje iš abiejų pusių išlietais įrašais vokiečių kalba: „EWALD SETTEGAST / *. d. 31. 7. 1817 †. D. 7. 3. 1905.“, „Ruhe sanft!“ (įbestas į žemę; būklė patenkinama; FF Nr. 44-48; 2019 m.); Fritz Gebhard lieto metalo antkapinis**

kryžius su kryžmoje išlietu įrašu vokiečių kalba: „Hier ruht / Dr. Med. FRITZ GEBHARD / Rretgarst in Gumbinnen / geb. d. 28. Aug. 1849. / gest. d. 2. Aug. 1909.“ (įbestas į žemę; būklė patenkinama; FF Nr. 49-51; 2019 m.); **ažūrinis kalto metalo kryžius** (atremtas į medį; būklė bloga; FF Nr. 78-79; 2019 m.); **apie 80 kalto-lieto metalo tvorelių** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 8-26, 29, 37, 52-53; 2019 m.);
 5.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **Šilutės m. gyventojų palaikai** (-; -; TRP; FF Nr. 1-79; 2019 m.);
 5.1.3.5. objekto teritorijoje esantys takai - **naturalaus grunto takų sistema** (natūralaus grunto takai, kai kurie užžėlę žole; būklė patenkinama; TRP Nr. 9; IKONOGR Nr. 1; FF Nr. 5-8, 18, 30-32, 36; 2019 m.);
 5.1.3.6. želdynai ir želdiniai - **apželdinimo lapuočiais medžiais tipas** (vyrauja klevai, liepos; būklė patenkinama; FF Nr. 1-8; 2019 m.);

6. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra į kompleksą įeinančio statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

7. Į kompleksą įeinančio objekto vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Istorinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Dailės	☒ lemiantis reikšmingumą	☒ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus

Kraštovaizdžio

8. Į kompleksą įeinančio objekto reikšmingumo lygmuo yra:

nacionalinis regioninis vietinis

(pažymėti tik vieną)

2 priedas
(Nr.)

Į KOMPLEKSĄ ĮEINANČIO OBJEKTO DUOMENYS

1. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas su vardu ir vardais:

Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso knygininko Karlo Vilhelmo Sekunos kapas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

2. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas:

kapas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

3. Į kompleksą įeinantis objektas yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

Tilžės g.

(gatvės pavadinimas ir jos tipas)
(g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)

(pastato) (Nr.)

(korpuso)
(Nr.)

Šilutė (m.)

(gyvenamoji vietovė ir jos tipas)
(vs., k., gelež. st., mstl., m.)

Šilutės sen.

(seniūnija)

Šilutės rajono sav.

(savivaldybė ir jos tipas)
(r., m., sav.)

4. Į kompleksą įeinantis objektas yra: vieta statinys kitas nekilnojamas daiktas

(pažymėti tik vieną)

5. Į kompleksą įeinančio objekto () vertingosios savybės yra:

5.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - **lieto-kalto metalo tvorelė, pilko tašyto granito paminklas su reljefiniu kryžiumi, kuriame iškaltas įgilintų raidžių memorialinis įrašas: „Karl Sekunna / * 15.11.1833, † 26.7.1908“ ir trys lieto betono apvadai** (-; įrašas sunkiai įskaitomas, kai kur neišlikę tvorelės elementų, būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 3-4; FF Nr. 80-84; 2019 m.);

5.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **Karlo Vilhelmo Sekunos palaikai** (palaidotas bendroje šeimos kapavietėje, šalia vaikų Alberto ir Emos; -; TRP Nr. 2; IKONOGR Nr. 3-4; FF Nr. 80-84; 2019 m.);

5.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **palaidotas Mažosios Lietuvos raštijos ir knygos veikėjas, 1858 m. įsteigęs pirmą Šilutės knygrišyklą-knygyną Karlas Vilhelmas Sekuna (Karl Wilhelm Sekunna 1833-1908). Lankėsi beveik visose Mažosios Lietuvos lietuviškos dalies miestų mugėse, vienintelis iš Mažosios Lietuvos knygrišyklų savininkų dalyvavo kasmetinėse Klaipėdos vasaros mugėse, jo pavidijonas stovėdavo centrinėje prekyvietės aikštėje. Dažniausiai savo įmonės reklamai naudojami laikraščiu „Lietuviška ceitunga“. Savo klientams siūlė beveik visas aplinkinėse spaustuvėse išeinančias knygas: kalendorius, elementorius, tikybos literatūrą. Parengė smulkius giesmynus „Nužvelgimas tikinčios dūšios“ ir „Vėl kitos dūšios danguje asižvalgymas“ (kelis kartus išleido Reylaenderio spaustuvė Tilžėje ir Traušio spaustuvė Priekulėje). Apie 1891 m. savo įmonę perdavė sūnui Otui.**

6. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra į kompleksą įeinančio statinio vertingosios savybės:

7. Į kompleksą įeinančio objekto vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Dailės	☒ lemiantis reikšmingumą	☒ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			

8. Į kompleksą įeinančio objekto reikšmingumo lygmuo yra:

nacionalinis regioninis vietinis

(pažymėti tik vieną)

**Į KOMPLEKSĄ ĮEINANČIO OBJEKTO
DUOMENYS**

1. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas su vardu ir vardais:

Šilutės evangelikų liuteronų senųjų kapinių komplekso knygų leidėjų Fridricho Adolfo Stahl ir Johanes Marijos Stahl kapas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

2. Į kompleksą įeinančiam objektui suteikiamas pavadinimas:

kapas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

3. Į kompleksą įeinantis objektas yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

Tilžės g.

(gatvės pavadinimas ir jos tipas)
(g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)

(pastato) (Nr.)

(korpuso)
(Nr.)

Šilutė (m.)

(gyvenamoji vietovė ir jos tipas)
(vs., k., gelež. st., mstl., m.)

Šilutės sen.

(seniūnija)

Šilutės rajono sav.

(savivaldybė ir jos tipas)
(r., m., sav.)

4. Į kompleksą įeinantis objektas yra: vieta statinys kitas nekilnojamas daiktas

(pažymėti tik vieną)

5. Į kompleksą įeinančio objekto () vertingosios savybės yra:

5.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - **lieto-kalto metalo tvorelė** (-; būklė gera; FF Nr. 85-87; 2019 m.);

5.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **Fridricho Adolfo Stahl ir Johanes Marijos Stahl palaikai, reljefas** (lygus; -; TRP Nr. 3; FF Nr. 85-89; 2019 m.);

5.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **palaidoti Mažosios Lietuvos knygų leidėjai, prekybininkai ir knygrišiai, ekslibrisų su lietuviškais įrašais pradininkai Friedrichas Adolfas Stahl (1848-1905) ir Johanes Marija Stahl (1864-1929). Friedrichas Adolfas Stahl profesinį išsilavinimą įgijo tėvo A. Rudolpho Stahl knygynėlyje ir knygrišykoje Žibuose. Įstaigą perėmė 1881 m. ir ją gerokai išplėtė, 1895 m. Žibų centre pasistatė namą su verslo ir gyvenamomis patalpomis. Daugiausiai prekiaavo savo dirbtuvėje įrišamomis knygomis ir kalendoriais lietuvių ir vokiečių kalbomis, kanceliarijos reikmenimis, sienų apmušalais, vyniojamuoju popieriumi ir galanterijos dirbiniais. Dalyvaudavo Klaipėdos vasaros mugėse. Spaudinius išgirdavo iš artimiausių leidyklų ir spaustuvių, pats išleido du evangelijos giesmynėlius ir mokinio Endriko Wendto parengtą Mažojoje Lietuvoje pirmąjį lietuvių kalba laiškų ir dalykinių raštų rašymo vadovėlį „Gromatų skarbnyčia visiems lietuviškąją kalbą mylintiems ant pasimokinimo“ (1890 m.), atvirukų su krašto vaizdais. Rengė knygrišystės mokinius. Johanes Marija Stahl po vyro mirties perėmė ir vadovavo firmai. 1908 m. ištekėjo už knygrišystės meistro Heinricho Sollarso ir kartu su juo dirbo. Palaikė ryšius su Mažosios Lietuvos lietuvių tautinio sąjūdžio organizacijomis „Birutė“ ir „Spauda“ iš Tilžės, platino jų leidinius, renginių bilietus. Firma išleido tris evangelijos giesmynėlius lietuvių kalba. 1930 m. firma dėl materialinių sunkumų likviduota.**

6. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra į kompleksą įeinančio statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kabelį)

7. Į kompleksą įeinančio objekto vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Dailės	☒ lemiantis reikšmingumą	☒ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			

8. Į kompleksą įeinančio objekto reikšmingumo lygmuo yra:

nacionalinis regioninis vietinis

(pažymėti tik vieną)